

NORMAL ANLIK

e-ISSN: 2717-7378

DİJİTAL DERGİ

SAYI:5 KISIM:1

EĞİTİMİN ZORUNLU DİJİTAL DÖNÜŞÜMÜ

ve İYİ BİR DİJİTAL MEDYA OKURYAZARI OLMANIN GEREKLİLİĞİ

öğr. gör. **Gamze YILMAZ GÜNTAY** yazdı

EĞİTİMİN ZORUNLU DİJİTAL DÖNÜŞÜMÜ

ve İYİ BİR DİJİTAL MEDYA OKURYAZARI OLMANIN GEREKLİLİĞİ

Yazan: Öğr. Gör. Gamze YILMAZ GÜNTAY

MAKÜ Sosyal Bilimler Meslek Yüksek Okulu
Görsel İşitsel Teknikler ve Medya Yapımcılığı Bölümü

Bugünlerde, okullarda yüz yüze eğitimin başlayıp başlamayacağı konusu, gündemi en çok meşgul eden konular arasında. Hem eğitim kurumları, hem öğretmenler, hem de öğrenciler ve ebeveynler için bu belirsizlik endişe uyandırıyor. Çocuk ve gençlerimizin eğitim hayatlarının sekteye uğramasından endişe ediyoruz. Elbette her şeyden önce sağlığımız geliyor, ancak özellikle eğitimde yeni normal denilen uzaktan eğitim süreçlerinin tek başına yeterli olmayacağı konusunda ciddi kaygılar taşıyoruz.

Dünya genelinde Korana virüsle mücadele edilmeye başlandığından bu yana eğitim dahil pek çok ihtiyacımızı zorunlu olarak dijital medya araçları üzerinden gidermeye çalışıyoruz. İnternetten alışveriş yapıyor, bilgi ediniyor, sosyalleşiyor, iş süreçlerimizi ve eğitimimizi sürdürüyoruz. Aslında bilgisayar, mobil telefon ve tablet gibi çevrimiçi ihtiyaçlarımızı giderdiğimiz yeni medya araçlarının hayatımızın vazgeçilmez bir parçası oluşu yeni değil, ancak bu süreçte zorunlu olarak bu araçlara bağımlı hale geldik.

**Bu koşullarda
öğretmenden
öğrenciye tek
yönlü bilgi aktarımı
yoluyla gerçekleşen
geleneksel
eğitim anlayışını
sürdürmek, ihtiyaç
duyulan işgücü
profilini oluşturmak
için yetersiz kalıyor.**

Dijital teknolojilerin eğitimi destekleyici önemli avantajlar sağladığı artık kabul ediliyor. İşin aslı dijital dönüşümün her alanda yaygınlaşması, profesyonel hayatta iş süreçlerinin dijitalleşmesi, bugün gelinen noktada dijital dünyanın literatürüne hakim ve dijital araçları kendi alanında etkin kullanan bireylere duyulan ihtiyacı açığa çıkardı. Geleceğin öngörülen iş alanları bunu gerektiriyor. Yapay zekâ, nesnelerin interneti, robot teknolojileri, makine öğrenmesi, artırılmış gerçeklik ve sanal gerçeklik uygulamaları, dijital pazarlama, üç boyutlu yazıcı teknolojisi, giyilebilir teknolojiler gibi bugünü ve geleceği şekillendireceği düşünülen teknolojilere yönelik yetkin insan kaynağına ihtiyaç duyuluyor.

Bu nedenle becerilerimizi ve donanımımızı bu değişime göre uyarlamamız önemli.

Bu koşullarda öğretmenden öğrenciye tek yönlü bilgi aktarımı yoluyla gerçekleşen geleneksel eğitim anlayışını sürdürmek, ihtiyaç duyulan işgücü profilini oluşturmak için yetersiz kalıyor. Dijital teknolojilerin sunduğu olanaklardan en etkin şekilde yararlanarak eğitim süreç-

lerini geliştirmemiz gerekiyor. Bu doğrultuda çevresinde var olan sorunları tespit edip bu sorunlara çözüm üretebilen, bunun için analitik düşünüp ihtiyaç duyduğu bilgiye sonsuz veri yığını içinde ulaşabilen ve edindiği bilgiyi sorunların çözümünde etkin şekilde kullanabilen bireyler yetiştirebilmemiz bugünün dünyasında ancak bilgi ve iletişim teknolojilerinin etkin kullanımıyla mümkün.

Dijital dönüşüm; çalışma modellerini değiştirirken, mevcut eğitim ve öğrenme yöntemlerinin de değişimini zorunlu kılıyor. Bireylerin ne zaman, nasıl ve nerede öğreneceğine ilişkin kararlar belirli bir zaman veya mekanla sınırlandırılmıyor. Artık ğrenmenin srekliiliği üzerinde duruluyor. Dnn geleneksel öğrenme ortamından yarın için daha kişiselleştirilmiş, yetenek odaklı bir öğrenme yaklaşımına geçiş planlamamız gerekliliği görülüyor.

Koronavirüs, bu dijitalleşme sürecine hız kazandırdı ve zorunlu hale getirdi diyebiliriz. Pandemi sürecinde dünya genelinde eğitim sistemlerinde dijital bazlı düzenlemeler yapılması tercih olmaktan çıktı ve zarurete dönüştü. Ancak tamamen dijitalleşen bir eğitim sürecinden söz etmemiz de sosyal bir varlık olan insan yapısına aykırı. Yüz yüze eğitim özellikle gelişim psikolojisi için önemli. Çocuk ve gençlerin kendi aralarındaki ve öğretmenleriyle olan sosyal etkileşimi, öğrencilerin psikolojik ve sosyal gelişimi adına gerekli görülüyor. Bu nedende dijital öğrenmenin yüz yüze eğitime entegre edilmesi daha etkin bir öğrenme sü-

reci geliştirecektir. Bununla birlikte "bugün var olan mevcut koşullar altında mümkün olan en iyi eğitim sistemini geliştirmek için neler yapılabilir?" öncelikli olarak üzerinde düşünmemiz gereken soru bu.

Her ne kadar eğitimde dijital teknolojilerden yararlanmaya yeni başlamadıysak da virüsle karşılaşıldığında hazırlıksız yakalandık. Geleneksel eğitimdeki öğretmenlerden öğrenciye bilgi aktarımı süreci, dijital teknolojilerle aracılanarak sürdürülme yoluna gidildi. İlk etapta öğretmenler, çevrimiçi olarak oluşturulan sınıflarda öğrencilerine video konferanslar yoluyla ders anlatmayı sürdürdü. Ayrıca hazırlanan eğitim videoları ve diğer materyaller, öğrencilerin istedikleri ve ihtiyaç duydukları zaman ulaşabilmeleri için internet ortamında paylaşıldı.

Her ne kadar eğitimde dijital teknolojilerden yararlanmaya yeni başlamadıysak da virüsle karşılaşıldığında hazırlıksız yakalandık.

Bununla birlikte pandemi süreci öğrenciler için küresel düzeyde fırsatlar da yarattı. Kütüphane ve müzeler dijital ortamda ücretsiz olarak kullanıma açıldı. Bilim ve sanat konulu akademik etkinlikler ücretsiz olarak çevrimiçi katılımlarla gerçekleştirilmeye başlandı.

Şimdi bilgi ve iletişim teknolojilerini eğitim alanında en proaktif şekilde nasıl kullana-

biliriz ve çevrimiçi eğitimden alınacak faydayı nasıl en üst düzeye çıkarabiliriz, soruları üzerinde düşünüyoruz. Bu dönemi iyi analiz edip doğru planlamalar yapmamız, yarın çocuklarımızın daha sağlıklı bir eğitim yaşamı olabilmesi için büyük önem taşıyor. Pandemi sürecinde ve sonrasında, deneyimlediklerimizi derinlemesine analiz etmek ve daha iyi bir eğitim sistemi kurgulamanın yolları üzerine çalışmalıyız.

Tüm hayatımızı derinden etkileyen bu dönemi, var olan aksaklıklara akılcı çözümler üretmek için avantaja dönüştürmeye çalışmalıyız. Karantina dönemi sona erse de artık hiçbir şey eskisi gibi olmayacak, olmamalı da. Bu süreçte edindiğimiz deneyimi, çağın gerekliliklerine uygun bir eğitim sistemi inşa etmek için kullanmalıyız.

DİJİTAL ÖĞRENMEYİ GÜÇLENDİRMEK İÇİN ÜZERİNDE DÜŞÜNMEMİZ GEREKENLER

Öğretmen ve Öğrencilerin Dijital Eğitim Konusunda Desteklenmesi ve Çevrimiçi Öğrenmeye Yönelik Rehberlik Hizmetlerinin Artırılması

Dijital eğitim teknolojilerinin etkin kullanımı amacına yönelik çevrimiçi eğitim kaynaklarının geliştirilmesi ve eğitim alanındaki yöneticilerin, akademisyenlerin, öğretmen, öğrenci ve ebeveynlerin dijital öğrenme konusunda güçlendirilmesi artık bir zorunluluk. Genel olarak toplum genelinde bilgi ve iletişim teknolojileri konusunda bilgi düzeyinin

artırılması, eğitimcilerin ve öğrencilerin bu hususta donanımlı hale getirilmesinin yolları üzerinde çalışılması gerekiyor. Bunula birlikte dijital eğitim ve çevrimiçi öğrenme konusunda rehberlik hizmetlerinin artırılması, hem öğretmenler hem de öğrenciler adına sürecin daha sağlıklı ve verimli yürütülebilmesi için bir ihtiyaç olarak değerlendirilmeli.

Pandemi sürecine hazırlıksız yakalanmamız ve öğretmenlerin çevrimiçi ders verme tecrübelerinin olmayışı, sürecin yönetimine yansırken, öğretmenlerin bu hususta desteklenmesi gerekliliğini görünürleştirdi. Öğretmenlerin çevrimiçi ders verme becerilerinin geliştirilmesi, bu konudaki yetkinliklerinin artırılması dijital öğrenme süreçlerinin daha sağlıklı yürütülmesini sağlayacaktır.

Öğrenci Konsantrasyonunu ve Katılımını Artıracak Yöntemler Geliştirilmesi

Ev ortamında dikkat dağıtıcı unsurların kontrol edilmesi güç. Öğrenci dikkatinin devamlılığını sağlamak, bu husustaki motivasyonu artırmak, çevrimiçi ortamda yüz yüze eğitimde olduğundan çok daha zor. Bu nedenle öğrencilerin çevrimiçi derslere odaklanabilme sürelerinin uzatılması ve konsantrasyonlarının artırılmasına yönelik çalışmalar yürütülmesi önemle üzerinde durulan konular arasında. Öğrencilerin ilgisini ve katılımını artırma yollarını çeşitlendirerek, etkileşim düzeyini artırarak, çevrimiçi ortamda edinecekleri eğitim deneyimini zenginleştirmeye çalışmamız elzem hale geldi.

Dijital öğrenme sürecinde soru ve cevaplarla öğrenci katılımını sağlamak, öğrencilerin fikir ve görüşlerini rahatça paylaşabilecekleri bir ortam oluşturma

mak önem kazanıyor. Rehber sorularla ilgili konu hakkında öğrenciler düşünmeye ve tartışmaya yönlendirilerek aralarındaki etkileşim artırılabilir. Bunun yanı sıra ders içeriklerine katkı sunabilmeleri için dijital ortamda sunumlar hazırlamaları ve kendilerini etkin bir şekilde ifade edebilecekleri bir ortam oluşturmaları yönünde onları doğru yönlendirmemiz gerekiyor. Eleştirel düşünme ve etkili iletişim becerilerinin geliştirilmesiyle, işbirliği ve yaratıcılığı artıran çevrimiçi etkinliklerin düzenlenmesinin faydalı olacağı söylenebilir. Bu amaçla öğrenciler arasında grup çalışmalarına dayalı topluluklar oluşturulabilir. Aktif katılımın sağlanması amacına yönelik grup çalışmalarının geliştirilerek öğrencilerin problemleri birlikte çözebilmesine olanak tanınması dijital öğrenme imkanlarını genişletecektir.

Dijital Eğitim Materyallerinin Geliştirilmesi

Öğrencilerin derslere katılımını ve etkileşimini artıracak dijital ortama uygun eğitim materyallerinin geliştirilip çevrimiçi derslerde kullanımı da tercih olmaktan çıkıp bir ihtiyaca dönüşmüş durumda. Eğitimin her kademesinde gelişimi destekleyecek dijital eğitim materyallerinin hazırlanması, içeriklerin çevrimiçi eğitimin olanakları ve gereklilikleri doğrultusunda geliştirilmesi, dijital öğrenmeden alınacak çıktılarını pozitif düzeyde etkileyecektir. Bununla birlikte kullanılan eğitim materyallerini çeşitlendirme ihtiyacı da doğuyor. Bu konuda dijital medya araçlarının olanaklarını doğru değerlendirmek gerekiyor.

Dijital medya araçlarında uzaktan eğitim imkânları gelişirken video temelli öğrenme yaygınlık kazanıyor. Artırılmış gerçeklik uygulamaları, simülasyonlar ve eğitici oyunlar öğrenmeyi kolaylaştırıyor. Sanal müze uygulamaları, çevrimiçi akademik ve sanatsal etkinlikler, mesafeleri ortadan kaldırarak öğrencilere yeni deneyim alanları sunuyor. Bu bağlamda çevrimiçi derslerin, yazılı kaynakların yanında, grafik, video ve ses kaynakları ve oyunlar-

Aynı zamanda dijital öğrenmeye uygun ölçme-değerlendirme sistemleri geliştirilmesi ve bu dijital ölçme-değerlendirme programları konusunda eğitimcilerin bilgilendirilmesi de sürecin yönetimini güçlendirecektir.

la desteklenmesinin önemi ortaya çıkıyor. Ayrıca telefon, tablet gibi mobil cihazlarda ders içeriklerini destekleyen uygulamalar geliştirilerek hali hazırda var olan bu tür programlar konusunda öğrencilerin doğru yönlendirilmesi gerekiyor. Artırılmış gerçeklik uygulamaları ile zenginleştirilmiş eğitim materyalleri hazırlanarak kullanıcılar için öğrenmeyi deneyime dönüştüren tasarımlar oluşturulabilir.

Aynı zamanda dijital öğrenmeye uygun ölçme-değerlendirme sistemleri geliştirilmesi ve bu dijital ölçme-değerlendirme programları konusunda eğitimcilerin bilgilendirilmesi de sürecin yönetimini güçlendirecektir. Bütün bunların yanı sıra bilgi ve iletişim teknolojilerinin nasıl etkin kullanılacağı konusunda öğretmen ve öğrencilerin bilgi düzeyini artıracak materyallerin geliştirilmesi de dijital öğrenmeden alınacak faydayı artıracaktır.

Teknolojik Altyapının Güçlendirilmesi

Teknolojik altyapının güçlendirilerek dijital eğitim süreçlerinin desteklenmesi artık bir gereklilik. Okul öncesinden doktora eğitime ve sonrasına kadar tüm eğitim süreçlerinde dijital öğrenmenin aktif olarak gerçekleştirilebilmesi için teknolojik altyapının geliştirilmesi gerekiyor. Öğrencilerin dijital cihazlara ulaşımı ve evde internet erişimini sağlayacak teknik altyapı ve desteğin sağlanması eğitimde eşitliğe katkı sunacaktır.

— İnternet yok! —

Her öğrenci internet erişimine veya dijital cihazlara sahip olmadığı için eğitimde eşitlik sağlanması için bu bağlamda adımlar atılması önem kazanıyor.

Bilgi Aktaran Öğretmen Modelinden Rehber Öğretmen Modeline Geçilmesi

Öğretmenlerin bilgi aktarımı yapmanın ötesine geçip rehberlik görevini üstlenerek yol gösterici olması, çevrimiçi eğitim süreçlerinde öğrencilerin de aktif rol almasını temellendirecektir. Dijital ortamda sayılamayacak kadar çok bilgi kaynağı var. Bu nedenle öğretmenlerin bilginin nasıl organize edilip sınıflandırılacağı hakkında öğrencilere rehber olması gerekliliği açığa çıkıyor. İhtiyaç duydukları içeriğe kolayca ulaşabilmeleri ve erişilen bilginin doğru analiz edilebilmesi hususunda öğrencilerin doğru yönlendirilmesi bekleniyor.

Aynı zamanda öğrencilerin ellerinin altındaki teknolojiyi kendileri ve toplum için faydalı olacak şekilde nasıl kullanacağı konusunda bilinçlendirilmesi ve bunun sağlanabilmesi için çeşitli çevrimiçi projelerin yürütülmesine de ihtiyaç duyuluyor. Yaşadıkları topluma artı değer katmak amacına yönelik, öğrencilerin çevrelerinde var olan sorunlar karşısında duyarlı tutum geliştirmesi ve bu sorunların çözümünde etkin rol almak için neler yapılabileceği yönünde düşünmeye yönlendirilmesi, sorumluluk duygularının güçlendirilmesine katkı sağlayacaktır. Yürütülen bu tür projelerde öğrencilerin aktif görev alması öğrencilerin kendilerine olan güvenlerini de destekleyecektir.

**Bütün bu nedenlerle
öğrendiklerini
uygulayabilen bireyler
yetiştirmek için bilgi
aktaran öğretmen
yaklaşımıyla yetinilmeyip
rehber olan öğretmen
yaklaşımının geliştirilmesi
gerekliliği doğuyor.**

Kişiselleştirilmiş Öğrenme Deneyimi Konusunda Çalışmaların Yürütülmesi

Genelleştirilmiş bir eğitim anlayışının ötesinde kişiye özel, öğrencilerin niteliklerine uygun, tutkuyla ilgi duydukları alanların ortaya çıkarılmasına ve eğitimlerinin bu doğrultuda desteklenmesine yönelik bir sistem geliştirilmesi düşüncesi öne çıkıyor. Bu bağlamda bilgi ve iletişim teknolojilerin kolaylaştırdığı veri toplama ve ölçme-değerlendirme yöntemlerinin, kişiselleştirilmiş eğitim programlarının geliştirilmesini destekleyen niteliklerini doğru değerlendirmemiz gerekiyor. Öğrencilerin yeteneklerine, zayıf ve güçlü

yönlerine, ilgi alanlarına ve ihtiyaçlarına yönelik kişiselleştirilmiş eğitimlerin tasarlanması, mesleki becerilerin çağın gerekliliğine uygun düzeyde kazandırılmasına da katkı sağlayacaktır. Dijital teknolojilerin sunduğu avantajları doğru değerlendirerek kişiselleştirilmiş öğrenme programları geliştirmemizin öğrenim kalitesini artırmak ve öğrencileri geleceğe hazırlamamız için yeni olanaklar geliştireceği düşüncesi güçleniyor. Öğrencilerin, yenilikçi fikirleri yaratıcı tasarımlarla hayata geçirmesine olanak tanıyacak, kişiselleştirilmiş öğrenme olanaklarını genişletecek çok yönlü bir eğitim programı geliştirmenin yolları üzerine düşünmemiz önem kazanıyor.

Öğrencilerin İyi Birer Dijital Medya Okuryazarı Olması Yönünde Eğitici Çalışmaların Yapılması

Bütün bu süreçte dijital medya araçlarının en etkili şekilde kullanılması; dijital ortamlardaki riskler, hak ve sorumluluklar, etik değerler konusunda bilgi düzeyinin artırılması, toplum genelinde bireylerin iyi birer eğitici medya okuryazarı olmaları yönünde eğitici programlarla desteklenmesiyle sağlanacaktır.

DİJİTAL MEDYAYA ELEŞTİREL BAKMAK

İyi Bir Dijital Medya Okuryazarı Olmak Neden Önemli?

Uzun bir süredir medya okuryazarlığı kavramı, dijital medyanın geleneksel medyadan farklılaşan niteliklerine göre yeniden tanımlanıyor. Kullanıcı türevli içerik üretimi, her yerden ulaşılabilir ve etkileşimsel oluşu, enformasyon ve bilginin kolayca depolanabilmesi ve hızla yayılımının sağlanabilmesi gibi yönleriyle dijital dünya, medyanın alanını ve işlevlerini genişletirken bu alanlarda var olan bilgi ve enformasyonun eleştirel perspektiften kullanımını da zorunlu hale getiriyor. İnternet Okuryazarlığı, Dijital Okuryazarlık, BİT (Bilgi ve İletişim Teknolojileri) Okuryazarlığı, Eleştirel

Çoklu Okuryazarlık, Yeni Medya Okuryazarlığı ya da Dijital Medya Okuryazarlığı gibi farklı terimler, bugünün dijital iletişim dünyasındaki araçların ve bu araçlar vasıtasıyla ulaştığımız enformasyon ve bilginin bilinçli ve etkili kullanımının yol ve yöntemlerini anlamamızı sağlayan okuryazarlık için kullanılan terimlerden bazıları. Dijital medya okuryazarlığı; var olan içeriğin hem kullanıcısı hem de üreticisi konumundaki bireyin bütün bu süreçlerde edilgen değil aktif, eleştirel, sorgulayıcı, üretken ve yaratıcı çözümler geliştirebilecek şekilde gelişimini sağlıyor.

Dijital Medya Okuryazarlığı Temel Yeterlilikleri

Eleştirel dijital medya okuryazarlığının sağlayacağı avantajlar

Bilgi ve iletişim teknolojilerini etkin kullanabilme becerisi geliştirmemiz

Çevrimiçi eğitim fırsatlarından yararlanabilmemiz

Ağ teknolojileriyle kolayca yayılan dijital içeriğin, yaşadığımız dünya ile ilgili algılarımızı, inançlarımızı, duygularımızı, tutum ve davranışlarımızı nasıl etkilediği konusunda bilinçli olmamız

İhtiyaç duyduğumuz materyalleri dijital medya ortamında kolayca bulabilmemiz; veri, enformasyon ve bilgi yığını içinde bizim için gerekli, doğru, güvenilir ve güncel bilgiyi ayırt edebilmemiz ve içerik konusunda sorumlu/bilinçli seçimler yapabilmemiz

İçerik üreticilerinin bakış açısını ve içerik oluşturma amacını anlamaya çalışmamız ve dijital medya araçlarında zaman zaman manipüle edilmiş içeriklerin propaganda amaçlı dolaşıma sokulduğunun farkında olarak sorgulayıcı bir yaklaşım geliştirmemiz

Dijital medyada geçirdiğimiz zamanı verimli kullanmamız, bağımlı değil aktif kullanıcılar olmamız

Çevrimiçi oyunların eğlence alanları olmasının yanında, özellikle gelişim psikolojisine olumlu ve olumsuz önemli etkilerinin olduğunun farkında olmamız

Görsel kültürün baskın olduğu dijital medya ortamında görsel bilgi ve enformasyonu da eleştirel perspektiften geçirmemiz

Sosyal medyada var olan enformasyona kuşkuyla yaklaşarak kullanacağımız bilgileri birkaç kaynaktan teyit etmemiz

Bilgi ve enformasyon kaynaklarımızı çeşitlendirerek farklı kaynakların güvenilirliğini değerlendirebilmemiz

Kişisel verilerimizin ticari şirketlerin çıkarları doğrultusunda kullanılabileceğinin bilincinde olarak engelleyici önlemler almamız

Etik olmayan çevrimiçi pazarlama uygulamalarını destekleyen yaklaşımların farkında olup enformasyon, bilgi ve reklam ayrımını yapabilmemiz

Dijital ortamdaki verileri yorumlamamız, analiz etmemiz ve yeni bilgi kaynakları oluşturmamız. Edindiğimiz bilgileri sentezleyip geliştirme ve kendi özgün içeriğimizi bu bilgiler ışığında hazırlayarak yayma becerisi geliştirmemiz, kısaca dijital araç ve teknolojilerden yararlanarak farklı formlarda yaratıcı içerikler oluşturabilmemiz

İçerik geliştirirken sosyal sorumluluk içgüdüsüyle, etik ilkeler ışığında iletişim davranışları geliştirmemiz,

Dijital medyayı sadece sosyal medyada zaman geçirmek ve gözetim kültürünün bir parçası olmak için değil; bireysel, sosyal ve kültürel gelişimimiz ve toplumsal yaşama katkı sağlayacak içerikler üretebilmek için kullanabilmemiz

Kendi fikir ve düşüncelerimizi, ürettiğimiz çevrimiçi içeriklerde özgürce ifade ederken, insan ve diğer canlıların haklarına, farklı düşünce, inanç ve yaşam biçimlerine saygılı olmamız, ırkçı, cinsiyetçi ve ayrıştırıcı söylemden kaçınmamız; ifade özgürlüğü hakkını kötüye kullanmamamız ve nefret söylemi geliştirmememiz

Kendi sosyal ve kişisel haklarımızı ve mahremiyetimizi koruyabilmemiz; çevrimiçi suçlardan ve yasa dışı faaliyetlerden internette maruz kalınabilen, sömürü, taciz ve zorbalıklardan korunmamız, yani çevrimiçi güvenliğimizi sağlayabilmemiz

Telif hakları konusunda duyarlı bir yaklaşım geliştirerek bilgiyi yayarken kaynağı belirtmemiz

internet aracılığıyla insanlar artık dünya tarihindeki en iyi, kötü ve çirkin -en geniş içeriğe erişebiliyor.

-Renee Hobbs

Kısaca ifade etmeye çalışırsak, dijital medya okuryazarlığı, çevrimiçi hak ve sorumluluklarımızın bilincinde olmamız ve dijital medyayı bu doğrultuda kullanmamız için gerekli ve önemli bir edinim. Bu kadar çok bilgi ve eğlence seçeneğine her yerde, bu denli kolay erişim olanağı, hepimizin bilinçli ve sorumlu kararlar almak için yeni bilgi ve beceriler edinmemizi gerektiriyor. Dijital teknolojiler ile ilgili olası riskler karşısında nasıl tutum geliştirilmesi gerektiğini de kapsayan dijital medya okuryazarlığı, aynı zamanda toplumsal sorunların çözülmesinde ve

kararların alınmasında sivil katılımı sağlamak, kişilerin kültürel hayata aktif olarak katılması, fikirlerin etik ilkeler doğrultusunda paylaşılması ve tartışılması için de büyük öneme sahip.

Yaratıcı ve eleştirel düşünme ile ilgili becerilere odaklanan dijital medya okuryazarlığında sorgulamaya dayalı bir pedagoji tercih edilmesi gerekiyor. Hobbs'un ifadesiyle *"internet aracılığıyla insanlar artık dünya tarihindeki en iyi, kötü ve çirkin - en geniş içeriğe erişebiliyor"*. Dijital medyada inanılmaz bir bilgi ve eğlence akışı söz konusu. Bu hızlı akış içinde bağımlı olmadan, minimum zararla maksimum faydayı sağlayabilmemiz için hepimizin iyi birer dijital medya okuryazarı olması şart. Özellikle çocuk ve gençler düşünüldüğünde bu eğitimin önemi daha da artıyor. Öğrencilerin çevrimiçi eğitim olanaklarından en verimli şekilde faydalanabilmesi için dijital medya okuryazarlığının da çevrimiçi eğitime dahil edilmesi gerekiyor.

Öğrencilerin çevrimiçi eğitim olanaklarından en verimli şekilde faydalanabilmesi için dijital medya okuryazarlığının da çevrimiçi eğitime dahil edilmesi gerekiyor.

Öğr. Gör. Gamze YILMAZ GÜNTAY

MAKÜ Sosyal Bilimler Meslek Yüksek Okulu, Görsel İşitsel Teknikler ve Medya Yapımcılığı Bölümü, Radyo ve Televizyon Programı'nda öğretim görevlisi olan Gamze Yılmaz Güntay, 2002 yılında Selçuk Üniversitesi, İletişim Fakültesi, Gazetecilik Bölümü'nü bitirdi. Çeşitli yayın kuruluşlarında, muhabirlik, metin yazarlığı, editörlük, yazı işleri müdürlüğü ve genel yayın yönetmenliği, televizyon programı yapımcılığı ve sunuculuğu yaptı. 2008-2012 yılları arasında Türk Eğitim Derneği (TED) Genel Merkezi'nde Kurumsal İletişim ve Tanıtım Uzmanı olarak görev aldı. 2017 yılında Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Radyo Televizyon ve Sinema Bölümü'nde yüksek lisansını tamamladı. Yarı zamanlı öğretim görevlisi olarak TOBB ETÜ Güzel Sanatlar, Tasarım ve Mimarlık Fakültesi, Görsel İletişim Tasarımı Bölümü'nde "İletişim Etiği" ve "İletişim

Sosyolojisi"; Başkent Üniversitesi Güzel Sanatlar, Tasarım ve Mimarlık Fakültesi, Çizgi Film ve Animasyon Bölümü'nde ise "Film Analizi" derslerini verdi. TÜBİTAK Bilim Genç ve TÜBİTAK Bilim Teknik dergilerinde dijital medya üzerine makaleleri yayımlanan Güntay, Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Radyo Televizyon ve Sinema bölümünde doktora eğitimine devam etmektedir.

KAYNAKLAR

Collier D., Burkholder K., Branum. (2013). Digital Learning: Meeting the Challenges and Embracing the Opportunities for Teachers. https://www.ced.org/pdf/Digital_Learning_Issue_Brief_Final.pdf

Comyn P. (2020). Learning in the times of COVID-19: Can distance learning become the new normal? https://www.ilo.org/skills/Whatsnew/WCMS_743434/lang--en/index.htm

Davis L. (2020) Digital Learning: What to Know in 2020. <https://www.schoology.com/blog/digital-learning#:~:text=Digital%20learning%20is%20an%20instructional,a%20small%20or%20large%20degree.>

Hobbs, Renee (2010). Digital and Media Literacy: A Plan of Action. The Aspen Institute Communications and Society Program and the John S. and James L. Knight Foundation. https://assets.aspeninstitute.org/content/uploads/2010/11/Digital_and_Media_Literacy.pdf

Prensky M. (2018). The emerging alternative to our current world-wide academic education: Real-World-Project / Empowerment Education. http://marcprensky.com/wp-content/uploads/2018/09/Prensky-End-to-end_Real-World-ProjectEmpowerment_Education-02.pdf

Souter, D. (2020). Inside the Digital Society: Digital education. Enthusiasts, realists and the coronavirus <https://www.apc.org/en/blog/inside-digital-society-digital-education-enthusiasts-realists-and-coronavirus>

<http://mediasmarts.ca/digital-media-literacy/general-information/digital-media-literacy-fundamentals/digital-literacy-fundamentals#what>

KİTAP KÖŞESİ

Merve Okçuoğlu merokcu@gmail.com

Dünyanın En Mutlu Çocukları

Hollandalı çocuklar çoğunlukla hallerinden memnun görünür. Uyku problemleri neredeyse yok gibidir. Anne-babalar çocuklarının dışarıda tek başlarına oynamalarına izin verir, okula onları bisikletle gönderecek kadar güvenirler çocuklarına Hollanda'daki okullarda 10 yaş altındaki çocuklara ev ödevi verilmez. Hollandalı ergenler asla isyankâr değildir. Çocukların esenliği üzerine yakın tarihli bir UNICEF araştırmasına göre Hollandalı çocuklar genel mutlulukta birinci sıradalar. Peki dünyanın en mutlu çocuklarını

yetiştirmenin sırrı ne? Hollandalılarla evli, çocuklarını Hollanda'da büyütmekte olan Rina Mae Acosta

ile Michele Hutchinson, Hollandalıların halinden memnun, uyumlu, sağlıklı bebekler, çocuklar ve ergenler yetiştirmesine olanak veren eşsiz ortamı incelemişler ve bunun sonucunda da elinizde tuttuğunuz Dünyanın En Mutlu Çocukları kitabı ortaya çıkmış. Çocuklarınızın mutluluğunu garantilemek için Hollandalı

ebeveynlerden neler öğrenebileceğinizi görmek isterseniz bu kitabı kaçırmayın.

ANLIK NORMAL MÜZİK

Pink Floyd - The Wall

Normal bir dijital dergi

Normal olan, boş kalınca bir şeyler okumak
Bazı anlarda da en önemli ihtiyaç doğru bilgiyi okumak
Okumak normal ama, sıradan olmamalı
Anlık ortaya çıkan bilgi ihtiyacını normal bir şekilde karşılamak istedik
Bilgi vermek dışında tek derdimiz var, normal olmak, normalleşebilmek.
Sıradanlaşan anormallikleri anlatabilmek.
Normal derken ne kastettiğimizi aşağıda kısaca özetlemeye çalıştık ancak,
daha da kısası, ideolojik körlük barındırmayan demek yeterli.
Bu anlık bu kadar...

NEDEN ANLIK?

Şu anda neye ihtiyaç varsa ona cevap verdiği/vereceği için...
Anın ihtiyacı olan bilgileri içerdiği için...
O anlık ruh halimizin yansıması...
veya o anlık tepkimiz...

NEDEN NORMAL?

Normal olanın, olması gerekenin eksikliğini çektiğimiz için...
Popüler olan normal olandan uzaklaştığı için...
Popüler olana dair konuşulanlar normal olmaktan çıktığı için...
Moda, trend kelimelerinin tarif ettiği şeyler normallikten çok uzaklaştığı için...
Sıradanlaşan anormallikleri fark etmek gerektiği için...
Marjinallik normal sanılmaya başladığı için...
Normal olanlar, kendini marjinal sanmaya başladığı için...
Normal olanlar sesini kesip konuşmadığı için...
Marjinaller konuşup normalleştiği için...
Anormalin normalleşmesini anlatabilmek için...
Anormalliğin sıradanlaşması normal olmadığı için...
İdeolojik körleri okumaktan sıkıldığımız için...

Sahibi

Aabir Yayın Dağıtım Danışmanlık Eğitim ve
Araştırma Hizmetleri Ticaret Anonim Şirketi

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü
ve Genel Yayın Yönetmeni
Hilmi Atıl Ünal

Görsel Tasarım:
Serkan Korkmaz / Lagalugacılar

Dijital Altyapı ve Uygulama:
Lagalugacılar
www.lagalugacilar.com

İletişim Adresi

Kısıklı Mahallesi, Alemdağ Caddesi,
No:60 F Blok, Daire 7
Üsküdar / İstanbul

Tel: +90 0216 521 60 11
Email: info@normaldergi.com

Aabir Yayın Dağıtım Danışmanlık Eğitim ve
Araştırma Hizmetleri Ticaret Anonim Şirketi

Ticaret Sicil No: 930524
Vergi Dairesi: Ümraniye VD.
Vergi No: 0012081908
Mersis No: 0001208190800001